Uherské Hradiště
Srdce Slovácka

Jezuitská kolej

Znovuoživení jezuitské koleje v roce 2012, kdy město získalo prestižní ocenění Historické město roku, završuje proces regenerace celého souboru jezuitských staveb, nejrozsáhlejšího a nejcennějšího monumentu kulturního dědictví v samém srdci královského města.



Hradišťská pevnost skýtala bezpečí a ochranu nejen svým obyvatelům, ale chránila svou pozicí zemské i státní hranice. Ale až v čase třicetileté války jsou zde položeny základy vzdělanosti a kultury. Jejich nositelem bylo Tovaryšstvo Ježíšovo, jehož zástupci sem přišli v roce 1644 z Kroměříže. K tomu, aby v červnu roku 1654 mohl být položen základní kámen nové koleje v Uherském Hradišti přispěla donátorka Kateřina Zoubková ze Zdětína, která svůj majetek převedla ve prospěch řádu. Nezanedbatelný podíl na příchodu jezuitů je třeba přičíst také Václavu Kulíškovi z Moravičan, knězi působícímu v Mařaticích a v Uherském Hradišti a usilujícímu o rekatolizaci města.

Samotná stavba koleje se ukázala jako velmi náročná, protože místo bylo silně bažinaté. Nezbylo než základy uložit až do hloubky tří metrů na mohutné dubové piloty. Na ně byly vrstveny velké přitesané balvany, na nichž teprve začalo vyrůstat základní zdivo. Kámen na ně byl dovážen z lomu v Mařaticích. Díky štědrosti okolní šlechty stavba pokračovala tak, že v roce 1657 mohla být položena střecha. Během roku následujícího bylo nalezeno za městem vhodné místo pro cihelnu, která nadále zásobovala stavebníky materiálem. V roce 1662 už se do koleje stěhovali první obyvatelé, kněží, magistři a koadjutoři. Velký požár města v roce 1681 zachvátil kromě mnoha domů i střechu a zdi koleje a kostela. A sotva byly škody alespoň částečně zahlazeny, zapálil v roce 1695 blesk červenou věž naplněnou olověným prachem. Výbuch zničil opět mnoho okolních domů a značnou škodu utrpěla kolejní okna. V roce 1705 byla obnovena střecha koleje, v následujícím roce zřízena ústavní nemocnice. V té době vznikl také nový kolejní trakt, do něhož jezuité umístili školu a lékárnu. Celý barokní komplex byl dostavěn až v roce 1737, kdy byl zcela dokončen seminář v jednom z křídel dnešní Reduty. Gymnazijní budova a divadelní sál ale byly slavnostně otevřeny již v roce 1729.

Jezuitům patřila také přiléhající zahrada, kterou v roce 1862 koupilo město a v roce 1869 zde dokončilo výstavbu budovy německého gymnázia, v níž od roku 1918 sídlí obchodní akademie. Zbývající prostor byl upraven jako veřejný park.
Po odchodu jezuitů v roce 1776 převzal objekt vojenský erár, usídlila se zde městská posádka a sklady, aby od roku 1883 přebral prostory rakouský pěší pluk a v roce 1905 pak byla kolej propůjčena městskému

magistrátu. Město zde následně zřídilo nouzové byty pro chudinu. Po první světové válce se vrátilo vojsko a objekt stále sloužil jako "stará kasárna" i poté, co byla v roce 1932 postavena kasárna nová, a to až do roku 1945, kdy definitivně nastalo období civilního využití. Do roku 1949 sloužil Okresnímu národnímu výboru, oddělení poválečného zásobování a poté se z něj stal až do roku 2010 Dům služeb. Po rozsáhlé obnově se i poslední část rozsáhlého komplexu jezuitských budov - kolej dočkala důstojného využití. Značně zchátralý objekt se podařilo zrekonstruovat i zásluhou EU, když město Uherské Hradiště získalo na projekt "Slovácké centrum kultury a tradic - revitalizace jezuitské koleje" právě podporu z fondů EU.

Komplex je kulturní památkou.

Panel - Jezuitská kolej, soubor typu pdf, (1,04 MB)
Panel - Sklepy jezuitského areálu, soubor typu pdf, (3,33 MB)

Zveřejněno 2. březen 2017, aktualizováno 2. březen 2017, vytištěno 28. březen 2024